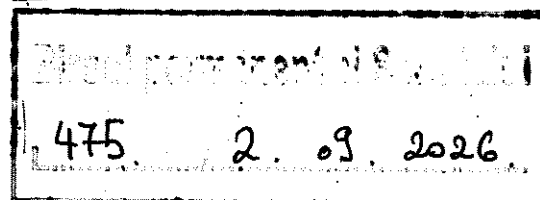
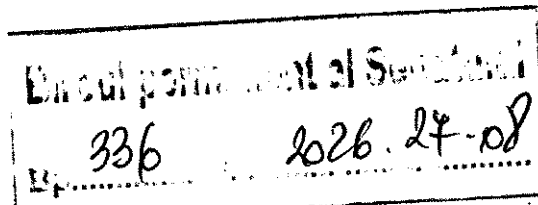

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ*, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 287/2009 privind Codul Civil*, inițiată de doamna deputat UPR Raisa Enachi (**Bp.336/2026**).

I. Principalele reglementări

Prezenta inițiativă legislativă are ca obiect de reglementare completarea art. 398 din *Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare*, cu un nou alineat, alin. (3), în sensul clarificării faptului că încălcarea gravă ori repetată, cu rea-credință, a obligațiilor părintești poate constitui motiv întemeiat pentru ca instanța să dispună exercitarea autorității părintești exclusiv de către unul dintre părinți, motivat de faptul că textul alin.(1)¹ al acestui articol nu detaliază situațiile în care conduita unuia dintre părinți, constând în nerespectarea gravă sau repetată a obligațiilor părintești, poate justifica o asemenea măsură.

¹ (1) Dacă există motive întemeiate, având în vedere interesul superior al copilului, instanța hotărăște ca autoritatea părintească să fie exercitată numai de către unul dintre părinți.

II. Observații

1. După cum se arată în doctrină, în temeiul art. 398 alin. (1) din *Codul civil*, instanța poate hotărî, prin excepție de la art. 397, ca autoritatea părintească să fie exercitată, după divorț, de către un singur părinte, dacă există motive întemeiate. Sintagma este utilizată în mai multe texte din *Codul civil* (art. 118, 120, 170, 2029¹), fiind sinonimă cu formularea „*motive temeinice*”, utilizată atât în *Codul familiei* [art. 4 alin. (2), art. 6 alin. (2), art. 7 alin. (2), art. 36 alin. (2), art. 37 alin. (2) lit. b), art. 42 alin. (2)], cât și în *Codul civil* [art. 40, art. 150 alin. (3), art. 173 alin. (2), art. 262 alin. (2), art. 272 alin. (2), art. 283 alin. (4), art. 309 alin. (2), art. 373 lit. b), art. 460 alin. (2) etc.).

Codul civil nu arată ce se înțelege prin „*motive întemeiate*”, însă prevederile sale trebuie coroborate cu dispozițiile *Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare*. Astfel, potrivit art. 36 alin. (7) din această lege: „*Se consideră motive întemeiate pentru ca instanța să decidă ca autoritatea părintească să se exercite de către un singur părinte încălcarea gravă sau repetată a autorității părintești a celuilalt părinte, alcoolismul, boala psihică, dependența de droguri a celuilalt părinte, violența față de copil sau față de celălalt părinte, înstrăinarea părintească, condamnările pentru infracțiuni de trafic de persoane, trafic de droguri, infracțiuni cu privire la viața sexuală, infracțiuni de violență, oricare altă imposibilitate obiectivă a părinților de a colabora pentru luarea în comun a deciziilor privitoare la copil, precum și orice alt motiv legat de riscurile pentru copil, care ar deriva din exercitarea de către acel părinte a autorității părintești*”.

Enumerarea nu este, așadar, exhaustivă, astfel încât instanța va aprecia, de la caz la caz, în funcție de împrejurările de fapt concrete, riscurile pe care le incumbă orice situație dificilă pentru copil, creată prin comportamentul părintelui și va decide dacă este în interesul superior al copilului ca exercitarea autorității părintești să se facă doar de un singur părinte (de exemplu, dezinteresul vădit al unuia dintre părinți față de copil, ceea ce ar face dificilă exercitarea autorității părintești în comun, sau săvârșirea de către unul dintre părinți a unor acte contrare interesului superior al copilului ori o conduită imorală sau orice alte asemenea împrejurări care ar putea conduce la formarea convingerii instanței în

sensul că nu ar fi în interesul superior al copilului ca autoritatea părintească să fie exercitată de ambii părinți divorțați)².

La rândul său, Curtea Constituțională a subliniat faptul că „întotdeauna va prima interesul superior al copilului, deziderat pe care legiuitorul român îl accentuează prin toate dispozițiile referitoare la familie. Sub acest aspect, Curtea Constituțională a reținut, în jurisprudența sa (Decizia nr. 819 din 21 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 673 din 21 septembrie 2011), că interesul superior al copilului trebuie să prevaleze în toate demersurile și deciziile care îl privesc, acest interes fiind ridicat la rang de principiu atât prin normele naționale (art. 2 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 159 din 5 martie 2014), cât și prin normele internaționale (art. 3 din Convenția cu privire la drepturile copilului). Pentru stabilirea interesului superior al minorului în cazul încredințării acestuia la divorț sunt avute în vedere vârsta copilului, posibilitățile părinților de a-i asigura o bună dezvoltare fizică, intelectuală și morală, atașamentul acestora față de minor, precum și al minorului față de ei, grija manifestată de părinți față de copil în timpul conviețuirii lor și, nu în ultimul rând, opțiunea exprimată de acesta la audierea în instanță, în condițiile legii. [...] Este adevărat că nu există o definiție legală a noțiunii de interes superior al copilului, dar această absență este determinată de vastitatea și diversitatea aspectelor ce trebuie avute în vedere de judecător, acesta urmând să fie apreciat de la caz la caz, în funcție de specificitatea situației și caracteristicile personale ale fiecărui copil în parte”³.

2. Potrivit art. 16 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, trebuie evitate paralelismele legislative. Or, inițiativa legislativă propune completarea art. 398 din Codul civil cu prevederi care dublează reglementarea existentă.

² 1 FL.A. Baias, S. Cercel, R. Constantinovici, I. Macovei (coord.), *Codul civil - Comentariu pe articole, Ediția 4 - revizuită și adăugită* -, Editura C.H. Beck, București, 2026, p. 627; M. Avram, *Drept civil. Familia*, Ediția a 2-a, revizuită și adăugită, Editura Hamangiu, 2016, pp. 161,162; E. Florian, *Dreptul familiei. Căsătoria. Regimuri matrimoniale. Filiația*, Ediția 5, revizuită și adăugită, Editura C.H. Beck, București, 2016, pp. 353, 354; C.-M. Crăciunescu, „Interesul superior al copilului în exercitarea autorității părintești exclusiv de către unul dintre părinți”, în M. Avram (coord.), *Autoritatea părintească. Între măreție și decădere*, Editura Solomon, 2018, pp. 12, 13; G. C. Frențiu, „Aspecte teoretice și practice vizând exercițiul autorității părintești”, în M. Avram (coord.), op. cit., pp. 50, 51.

³ Decizia nr. 128/2025 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 400 alin. (2) din Codul civil, publicată în Monitorul Oficial nr. 855/2025.

În plus, completarea propusă ar putea conduce, în practică, la interpretări divergente privind norma aplicabilă. În măsura în care se consideră totuși necesară completarea reglementării în vigoare, apreciem că modificarea ar fi trebuit să vizeze *Legea nr. 272/2004*.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Ilie – Gavril BOLOJAN

PRIM-MINISTRU

Domnului senator Mircea ABRUDEAN

Președintele Senatului